

nie odmówił swojej pomocy, uznając ważność i znaczenie tej przyszłej ostoły życia narodowego i kulturalnego na Pomorzu.

Na uroczystość otwarcia zaproszono całą Polskę, rozsyłając po kraju artystycznie wykonane zaproszenia następującej treści:

z Warszawy. Na ręce dyrektora teatru nadesłano kilkadziesiąt telegramów gratulacyjnych, a mianowicie od marszałka sejmu, dyrektora teatru powszechnego w Warszawie, akademii umiejętności w Krakowie, od wojewody lubelskiego, plockiego itd. Uroczystość odbyła się nabożeństwem w koś-

nacelnego Wodza i Naczelnika Państwa i na cześć premiera. Wieczorem odbyło się inauguracyjne przedstawienie; odegrano „Zemstę” Fredry.

Likwidacja rządu południowo-rosyjskiego.

Przewidywania nasze, wyrażone przed kilku tygodniami, z okazji omawiania sytuacji na południowym rosyjskim froncie, spełniły się w zupełności i to nawet wcześniej, niż się tego można było spodziewać. Armia generała Wrangla już nie istnieje, rząd południowo-rosyjski uległ likwidacji, Krym dostał

Otwarcie Teatru polskiego w Toruniu: Gmach Teatru. (Fot. M. Fuks, Warszawa).

Za wolą Bożą i przez narodną krew przelaną, polskie Ziemia Pomorska wrócona ojczyźnie po złamanym gwałcie niewoli, otwiera w Toruniu dnia 28 listopada 1920 r. Teatr Narodowy na Pomorzu rozpoczęty w południe Akademią teatralną, a wieczorem o godz. 7 przedstawieniem komedii A. Fredry „Zemsta za mur graniczny”, na który to obchód uroczysty zapraszają wojewoda pomorski i prezydent miasta Torunia.

Na uroczystość otwarcia przybyło spore grono wybitnych przedstawicieli świata artystycznego, literackiego i politycznego ze wszystkich dzielnic Polski. Między innymi przybył prezydent ministrów Witos, podsekretarz stanu dr Wróblewski z posłami Brylem i Rączkowskim, przybył również p. Górczyński

cielo św. Jana o godz. 1230, przyczem wygłoszono okolicznościowe kazanie. Następnie w gmachu teatru odbyła się akademja, na której program złożyły się przemówienia inauguracyjne i deklamacje, wreszcie miejscowa „Lutnia” odśpiewała „Rotę” Konopnickiej. Okolicznościowe, przemówienie między innymi wygłosił burmistrz miasta dr Zieliński i w imieniu miasta oddał teatr na usługi państwa. Następnie przemawiał wojewoda Brejski, który skreślił historię walk Pomorza i całej Polski o wolność, oraz zaznaczył potrzebę otwarcia teatru narodowego w Toruniu. Dziękował również obecnemu prezydentowi ministrów za przyczynienie się w znacznej mierze do powstania tej placówki narodowej. Przemówienie zakończył wojewoda okrzykiem na cześć

Likwidacja rządu południowo-rosyjskiego: Gen. Wrangel według zdjęcia wykonanego podczas obecnego jego pobytu w Konstantynopolu.

się w ręce bolszewików. Trocki tryumfuje, gdyż w krótkim stosunkowo czasie i bez zbytnich wysiłków udało mu się pokonać dwu groźnych wrogów. Wrangla i Petlurę.

Przyczyniło się do tego w znacznej mierze zawarcie przez Rosję rozejmu z Polską, co pozwoliło jej rzucić na front południowy znaczne siły.

Wrangel do ostatniej chwili stawiał bardzo dzielny opór, nie mógł przecież podołać licznej przewadze nieprzyjaciela. Naprzeciw jego pięciu zale-

Otwarcie Teatru polskiego w Toruniu: Grupa artystów i artystek Teatru toruńskiego.

(Fot. M. Fuks, Warszawa).